

Sarah Sørheim (kulturredaktør) | Mona Gjessing
Øivind Storm Bjerke | kunst@klassekampen.no

KUNST

PARODI: «Flatness», Jan Freuchen

Befriende

Øivind Storm Bjerke
ANMELDELSE

Jan Freuchen

F.A.Q.
Maleri, foto og installasjon
Galleri Erik Sten, Oslo
Står til 26. september

Jan Freuchen har de

seneste årene har markert seg gjennom et rikt repertoar av strategier der han prøver ut ulike tilnærminger til kunstfeltet, uten å binde seg til verken dogmer medier. Tegning, collage, installasjon, video, tekst, lyd, skulptur, maleri er å betrakte som verktøy som hentes fram ut fra oppgavens art og karakter. Freuchen demonstrerer en sterk tro på eget prosjekt, samt tekniske ferdigheter som iblant gir enkeltarbeider en virtuos finish, og et bredt tilfang av referanser i og utenfor kunstinstitusjonens rammer. Referanser som får nye betydninger gjennom de forskyvninger som skjer ved at de settes inn i nye sammenhenger.

Arbeidene i Galleri Erik Steen spiller på ulikt vis på innarbeidede koder i 1900-tallets kunstpraksiser, og krysser referanser uten noen verken ideologisk eller visuell enhet. De spenner fra Mondrian, Cy Twombly, Louise Bourgeois, Joseph Beuys, Kjell Nuppen, reportasjefotografi og tegneserier, tilsatt en dæsj populærpsykologi og poststrukturalistisk teori.

Freuchen har også vært kurator, og opptrer i en slik rolle når han i monteringen

av utstillingen i Galleri Erik Steen iscenesetter sine egne arbeider. En montering som viser ulike tilnærminger til en problemstilling, der han tar opp forholdet mellom fri og bunden form, slik dette er blitt tolket som uttrykk for en motsetning mellom tvang og frihet. Denne fortellingen framføres med et vidt og en ironi som bringer den utskjelt postmodernismen i erindring.

Det er befriende å se en ung kunstner som tillater seg å lage gjenstander som oppleves som dekorativt tiltalende i formen. Serien «New Media» som er så «gammeldags» både i teknikk og utforming at det

virker forfriskende nytt. «Flatness» er et arbeid laget av folie klebet på gulvet, kan leses som en parodi på modernismens diskusjon om maleriet som en kunstart der alt som skal på flaten må ta hensyn til at et bilde er flatt. Samtidig er det basert på plantegninger av leiligheter –flats, hvor Piet Mondrian, kjent for sine malerier i primærfarger og linjer som krysser hverandre i nitti grader, har bodd. Opplevd som farge og formspill er arbeidene i seg selv så tiltalende at det også tiltaler uten finurlige henvisninger.

Freuchen tillater seg å senke skuldrene i forhold til å skulle begrunne sin praksis med en toptung teoretisk overbygning eller retoriske krumspring, som lett kan virke patetisk, spesielt der man har opplevd den stotret fram med snublende usikkerhet.

kunst@klassekampen.no

BERGEN: Ida Ekblad har de siste årene vært en av de mest markante unge kunstnerne i Norge. Tidligere har hun jobbet mest som konseptkunstner, men nå har hun begynt å male, og i morgen åpner hun en stor maleriutstilling i Bergen Kunsthall.

SS

ARENDAL: Med utstillingen «Ellipse» markerer Bomuldsfabriken Kunsthall at vi nå ser et fornyet fokus på håndverk innenfor maleri og skulptur. De har derfor invitert fem kunstnere som alle, på ulike vis, er opptatt av håndverket.

SS

Det rendyrke

Øivind Storm Bjerke
ANMELDELSE

Eilif Amundsen

Malerier
Minneutstilling
Galleri K, Oslo
Står til 3. oktober

Med minneutstillingen over Eilif Amundsen, vender Galleri K tilbake til der det hele startet. Det er påminnelse om at maleriet fortsatt er høyst tilstedeværende.

Gjensynet med Eilif Amundsens malerier er en påminnelse om at malere opp gjennom hele 1900-tallet fortsatte å arbeide ut fra en målsetting om å rendyrke maleriet, uanfektet av andre og mer eksperimentelle kunstneriske praksiser.

Med bakgrunn i en skoleing ved kunstakademiet på 1950-tallet, ble arven fra Paul Cézanne og Henri Matisse normgivende rettesnor for Amundsen. Med et sideblikk til Pierre Bonnard, som han i likhet med en rekke unge norske malere på 1960-tallet dyrket, fulgte han en praksis som satte det å gjenskape et synsinntrykk på lerretet gjennom maleriske virkemidler, som et tilstrekkelig ambisiøst mål for sitt livsverk. For Amundsen kom også den italienske maleren Giorgio Morandi, som fikk sterkt innpass i norsk kunst

SPENNINGSFYLT OG LEVENDE: «Sittende modell», 1986,

på 1950-tallet, til å få avgjørende innflytelse gjennom sitt dempede og nøkterne formspråk, valørmaleri og forkjærlighet for enkle og udramatiske motiver og små formater.

I valget av udramatiske motiver kunne maleren i sterkere grad konsentrere seg om formidlingen av synsopplevelsen, av motivene, ulike måter å behandle maleriet som et instrument og et fysisk materiale. Det betyr ikke at motivene er likegyldige. Ved å sette i fokus hva som finnes seg innenfor synsfeltet, løftes det tilfeldige og ordinære opp til et verdig motiv for kunstnerisk utforming. Man kunne nesten si at dette er en kunst viker unna å skildre alt som har en innarbeidet status, enten det dreier seg om ting eller mennesker. Bløtt lys som streifer en kniv på en bordplate, den mørke skyggen av vindussprossen, en hestehale som tegner seg svart mot en ryggflate vies kjærlig oppmerksomhet, og er nok til å sette maleren i arbeid.

Menneskene vi møter i bildene er anonymiserte, og interesserer oss ikke gjennom hva de måtte kunne fortelle av interessante historier, men gjennom den maleriske form de innbyr til. Gjennom en serie akter kommer sensualiteten ikke til uttrykk i imitasjonen av de kvinnelige former, men omformingen av det til et spenningsfylt og levende mønster av fargeflater, flekker og strøk på lerretet.

Man aner i disse arbeidene at Amundsen også har hatt et øye til amerikansk abstrakt ekspresjonisme, men han går aldri i retning av den deformering av motivet som vi ofte finner der.

Ved første blikk kan bildene virke fargeløse, men ved nærmere bekjentskap vokser fram et rikt nyansert spill av toner på skalaen fra hvitt, varmt gult til blått og svart. Amundsen gir tyngde til det enkelte strøk ved at han ikke fyller hver enkelt passasje av lerretet, men lar det enkelte strøk få et pusterom. Det er en spenningsfylt relasjon i bildene mellom åpne passasjer som ut fra sammenhengen kan leses noen ganger som veggflater, andre ganger som vinduer og

GLEDELIG GJENSYN: Eilif Amundsen satte

landskap og framheving av naturalistisk tegnede detaljer.

Når Galleri K viser en minneutstilling over maleren Eilif Amundsen (1930 – 2007), griper galleriet tilbake til hva som de første årene av virksomheten nærmest var en signatur; maleri av første klasse med forankring i en fransk kunstnerisk kultur. Johannes Vinjum, John David Nielsen, Svein Strand, Svein Bolling og Eilif Amundsen utgjorde en kjerne av malere omkring Galleri K på slutten av 1970-tallet, med Frans Widerberg som en peker mot en mer eksperimentell arv, som etter hvert